

Några aktuella EU-frågor, hemställan om koncession & vätgasbeskattning

Anna Wallentin, Energigas Sverige

Begäran om ändring av naturgaslagen och naturgasförordningen

Begäran om lagändring

- Koncession för gasnät, lagringsanläggning för gas eller förgasningsanläggning bör beslutas av Ei

Den 24 februari skickade Energigas Sverige in en begäran om ändring av naturgaslagen (2005:403) och naturgasförordningen (2006:1043) till regeringen.

Begäran till lagändring:

- Naturgaslagen bör ändras så att Energimarknadsinspektionen (Ei) får besluta om koncession för gasnät, lagringsanläggning för gas eller förgasningsanläggning.

Bakgrund och problembeskrivning:

- I nuläget ska regeringen besluta om koncession för gasnät, lagringsanläggningar för gas eller förgasningsanläggningar. För elnät beslutas koncession av Ei.
- Ett beslut från regeringen tar längre tid än ett beslut från tillsynsmyndigheten.
- Om en användare står inför valet att ställa om till biogas eller el, kan tidplanen för genomförande vara avgörande. Risk att biogasanslutningar inte realiserar.

Några aktuella EU-frågor

Allt revideras samtidigt! Lite om energiskattedirektivet, reviderade statsstödsregler och breddning av EU-ETS

Kommissionens meddelande - Höjning av Europas klimatambition för 2030

Den 17 september publicerade EU-kommissionen meddelandet *Höjning av Europas klimatambition för 2030 - Investering i en klimatneutral framtid till förmån för våra medborgare*

I meddelandet presenteras följande åtgärder:

1. EU-omfattande mål för minskade växthusgasutsläpp i hela ekonomin fram till 2030. Målet består av en minskning på minst 55 % jämfört med 1990, inklusive utsläpp och upptag (LULUCF).
2. Förberedelse av ett antal åtgärder som krävs inom alla sektorer av ekonomin. Inleda översyner av de viktigaste lagstiftningsinstrumenten för att uppnå den ökade ambitionsnivån.
3. Bereda vägen för en offentlig debatt under hösten 2020 för att öka EU:s bidrag till Parisavtalet och för kommissionen att lägga fram detaljerade lagstiftningsförslag senast i juni 2021.

Dagens politiska ram räcker inte!

”Det enda ansvarsfulla tillvägagångssättet är därför att sätta fart nu när vi fortfarande har friheten att välja hur, i stället för att krypa framåt tills det kan vara för sent.”

- Enbart EU:s nuvarande politiska ram gör det inte möjligt att nå klimatmålen för 2050.
- Med den gällande lagstiftningen skulle EU fram till 2050 uppnå en minskning av växthusgasutsläppen med 60 %.
- EU måste därför höja ambitionerna fram till 2030. Ju färre åtgärder EU vidtar under de kommande tio åren, desto brantare och mer utmanande är minskningsbanan efter 2030.

Större fokus på EU ETS och mindre på klimatstyrning via beskattning

Förutom EU-omfattande mål om 55 % minskning av växthusgasutsläppen i hela ekonomin fram till 2030 jämfört med 1990, inklusive utsläpp och upptag, innehåller meddelandet innehåller bl.a. förslag om:

- Integrering av markanvändning (LULUCF)
- Inkludera energianvändning i byggnader och transportsektorn (vägtrafik och sjöfart. Flyg ingår redan) i EU ETS.
- Användningen av hela träd och livsmedels- och fodergrödor för energiproduktion – oavsett om de produceras i EU eller importeras – minimeras.
- Fördelning av intäkter

Utvidgning av EU ETS

”Att täcka alla utsläpp från förbränning av fossila bränslen och integrera dem i EU ETS skulle innebära stora fördelar när det gäller ändamålsenlighet och administrativ genomförbarhet.”

- EU ETS bör utvidgas till att omfatta även utsläpp från vägtransport, sjöfart och byggnader.
 - Säker tillgång till batterier kommer att vara viktigt för en ökad användning av elfordon, medan förnybar vätgas kommer att vara avgörande för utfasningen av fossila bränslen i tunga transporter och, genom dess derivat, inom luftfarts- och sjöfartssektorn.
- I takt med att EU ökar klimatambitionerna arbetar kommissionen också med att för vissa sektorer införa en mekanism för koldioxidjustering vid gränserna, för att hantera risken för koldioxidläckage.
- Kommissionen avser att återkomma med lagstiftningsförslag i dessa delar i juni nästa år.

Beskattningen då?

Det läggs ingen större tyngd på energibeskattningen i Kommissionens meddelande, men beskattning nämns som ett kompletterande verktyg för att minska utsläppen.

”Vid sidan om att utvidga utsläppshandeln skulle även översynen av energiskattedirektivet kunna bidra till att sätta ett pris på koldioxid och minska utsläppen. Väl utformade skattereformer kan främja ekonomisk tillväxt, sysselsättning och gynna en rättvis omställning. För närvarande utgör en lång rad sektorsvisa skattebefrielser och skattenedsättningar i praktiken olika former av subventioner för fossila bränslen, vilket inte är i linje med målen för den europeiska gröna given.”

EU:s gröna giv – översyn av energiskattedirektivet

- I Energiskattedirektivet fastställs EU:s regler om beskattning av energiprodukter och elektricitet.
- Utformningen av ett reviderat energiskattedirektiv i kombination med översynen av statsstödsreglerna är viktiga för att få till en långsiktigt hållbar och gynnsam beskattning av energigaserna.
- EU har som mål att bli klimatneutralt före 2050. Översynen av energiskattedirektivet är en av de politiska reformer som behövs för att nå målet.
- Syftet med översynen är att
 - anpassa beskattningen av el och energiprodukter till EU:s energi- och klimatpolitik för att bidra till energimålen för 2030 och målet om klimatneutralitet 2050.
 - bevara EU:s inre marknad genom att uppdatera skatternas omfattning och struktur och rationalisera användningen av frivilliga skattebefrielser och skattelättnader.

Tidplan:

- Färdplan, feedbackperiod 04 Mars 2020 - 01 April 2020 (Avslutat)
- Samråd, feedbackperiod 22 Juli 2020 - 14 Oktober 2020 (Avslutat)
- Kommissionens antagande planerad för andra kvartalet 2021 (Kommande)

Översyn av energiskattedirektivet

Reflektion:

- Oerhört svårt att ta ställning till hur energiskattedirektivet bör revideras när det ännu inte är klart om transportsektorn samt uppvärmning av byggnader ska ingå i EU ETS eller inte.
- Ska energiskattedirektivet vara klimat- och miljöstyrande? Eller ska den styrningen ligga i EU ETS?
- Vad händer med Sveriges koldioxidskatt, kan vi ha kvar den?
- Kommer möjligheten att skattebefria biogas, biogasol och andra biobränslen att finnas kvar?
- Hur ska vätgas beskattas?
- Osv.....

Stöd till miljöskydd och energi – reviderade riktlinjer

Varför är statsstödsreglerna viktiga?

- Statsstödsreglerna som sätter ramarna för när statsstöd får ges och hur stort statsstödet får vara.
- Exempel på statsstöd är den svenska befrielsen från energi- och koldioxidskatt för biogas och kommande skattebefrielse för biogasol. Även klimatklivet, biogasstödet och stöd som ges genom Drive LBG är exempel på statsstöd.

Viktigt att bevaka:

- Att statsstöd får ges till bränslen som framställts av biomassa.
- m.m.

Tidplan:

Färdplan, feedbackperiod 12 November 2020 - 10 December 2020 (avslutad)

Samråd, feedbackperiod 12 November 2020 - 07 Januari 2021 (avslutad)

Kommissionens antagande, planerad för Fjärde kvartalet 2021 (kommande)

Lite övrigt...

- Under 2021 har Energigas Sverige även svarat på en rad andra EU-konsultationer. Bl.a.:
 - Gasnät – översyn av EU-reglerna om marknadstillträde
 - Översyn av EU:s regler för att underlätta marknadstillträdet för förnybara och koldioxidsnåla gaser och ta bort onödiga regelhinder.
 - EU:s regler för förnybar energi – översyn
 - Analys av i hur hög grad EU:s regler för förnybar energi (direktiv 2018/2001/EU) kan bidra till EU:s högre ambitioner i klimatarbetet
 - Hur man kan skynda på omställningen till ett mer integrerat energisystem enligt strategin för integration av energisystem och vätgasstrategin.
- Energigas Sverige har även fått möjlighet att lämna synpunkter på regeringens fakta-PM om reviderad förordning om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur (TEN-E)

Beskattning av vätgas

Nuvarande beskattning av vätgas

Bakgrund

- Lagen (1994:1776) om skatt på energi (LSE), bygger på de regler som finns i Energiskattedirektivet (ETD).
- Direktivet är sedan 2003 och inte riktigt anpassat för en del av de bränslen och frågeställningar som vi har idag.
- En av anledningarna till att den svenska regeringen drivit på för att få till ett reviderad ETD är att det nuvarande direktivet bromsar den tekniska utvecklingen och omställningen till förnybart.
- I väntan på nytt Energiskattedirektiv får vätgasen beskattas utifrån nuvarande regler, även om vätgasen inte riktigt passar in i regelverket.
- Skatteverket har tagit fram ett [ställningstagande](#) om beskattning av vätgas som förbrukas i motordrivna fordon, fartyg eller luftfartyg.

Förutsättningar

- Skatteplikten för bränslen som används för uppvärmning eller motorbränsle ligger på bränslet, inte på den värme eller energi som producerats.
- Om vätgas används för uppvärmning är det alltså gasen som blir skattepliktig, inte värmen som producerats.
- För el är det precis tvärtom. Om vätgas används för elproduktion (produktion av skattepliktig el) så blir vätgasen skattebefriad och istället beskattas elen som har producerats.
- Värme och el beskattas alltså enligt olika principer. Anledningen till att bränslen som används för produktion av skattepliktig el inte beskattas är att dubbelbeskattning ska undvikas.

Beskattning av vätgas som används för uppvärmning

- I ETD och LSE framgår att några bränslen är direkt skattepliktiga. Det gäller en rad med fossila bränslen som exempelvis bensin, diesel, olja, naturgas kol osv. Vätgas är inte ett direkt skattepliktigt bränsle.
- Men en del bränslen är indirekt skattepliktiga. Det beror på att även andra energiprodukter än de direkt skattepliktiga samt kolväten ska beskattas när de används för uppvärmning.
- Eftersom vätgas inte är något kolväte återstår då att veta om vätgas är en energiprodukt. Vätgas har KN-nummer 2804, vilket inte ingår i den definition av energiprodukter som finns i LSE.

Slutsats: Vätgas beskattas inte vid användning för uppvärmning. I begreppet uppvärmning ligger inte enbart byggnadsuppvärmning utan det kan även vara uppvärmning av processer inom industrin etc.

Beskattning av vätgas som används som motorbränsle

- Alla bränslen som används som motorbränslen är skattepliktiga.
- De motorbränslen som inte har egen skattesats i 2 kap 1 § lagen (1994:1776) om skatt på energi ska beskattas med de belopp som gäller för likvärdigt bränsle.
- Frågeställningar:
 - Ska vätgas som används i bränsleceller ses som ett motorbränsle?
 - Om vätgas är ett motorbränsle, vilken skattesats ska tillämpas?

....vi får svar i Skatteverkets ställningstagande!

Skatteverkets ställningstagande om beskattning av vätgas som förbrukas i motordrivet fordon, fartyg eller luftfartyg

Skatteverket bedömer att:

...vätgas som förbrukas som bränsle i en förbränningsmotor för drift av ett motordrivet fordon, fartyg eller luftfartyg ska beskattas enligt den energiskattesats och den koldioxidskattesats som gäller för naturgas som används för motsvarande ändamål.

... vätgas som förbrukas i bränslecellerna i ett motordrivet fordon, fartyg eller luftfartyg inte ska ses som ett motorbränsle. Vätgasen blir därmed inte skattepliktig i denna användning.

Slutsats: Vätgas beskattas inte vid användning i bränsleceller i fordon.
Vätgas beskattas som naturgas vid användning i förbränningsmotor.

Skatteverkets ställningstagande om beskattning av vätgas som förbrukas i motordrivnet fordon, fartyg eller luftfartyg

Energigas Sverige kommentar:

- Vätgasen beskattas på olika sätt beroende på om den används direkt i en förbränningsmotor eller om den används i en bränslecell som driver ett fordon.
- Vätgas beskattas lika oavsett om den har fossilt eller förnybart ursprung.
- Vätgas som används i förbränningsmotor beläggs med koldioxidskatt men inte energiskatt (eftersom den beskattas lika som naturgas), trots att vätgas inte innehåller kol.
- Inte heller elen som producerats i en bränslecell i ett motordrivnet fordon blir skattepliktig. Detta beror på att el inte är skattepliktig om den framställts och förbrukats på fartyg eller annat transportmedel (följer av 11 kap. 2 § första stycket 3 lagen (1994:1776) om skatt på energi).

Övriga skattefrågor kopplat till vätgas

- Hur beskattas el som förbrukas i elektrolytiska processer:
 - El som i huvudsak förbrukats för kemisk reduktion eller i elektrolytiska processer är befriad från skatt.
- Beskattas förnybar vätgas och fossil vätgas lika?
 - Ja, det görs ingen skillnad mellan förnybar vätgas och fossil vätgas i lagens lagstiftning.
- Beskattas förnybar el och fossil el lika?
 - Ja, men det finns en del undantag i LSE som framförallt är kopplat till storleken på installerad generatoreffekt. Elektrisk kraft är till exempel inte skattepliktig om den
 1. framställts i en anläggning med en sammanlagd installerad generatoreffekt av mindre än 50 kilowatt och den elektriska kraften inte har överförts till ett koncessionspliktigt nät,
 2. Framställts från vind eller vågor med högst 125 kilowatt installerad generatoreffekt,
 3. Framställts från sol med högst 255 kilowatt installerad toppeffekt, eller
 4. Framställts annan energikälla utan generator med högst 50 kilowatt installerad effekt.
 - Det finns ytterligare några undantag, men generellt kan sägas att för större anläggningar görs ingen skillnad på om elen för förnybar eller fossil när det gäller beskattningen.

Att fundera på!

Hur vill vi att vätgasen ska beskattas i kommande, reviderat energiskattedirektiv?

